

Alue- ja kuntavaalien ulkomainonta Loviisassa

KH 24.02.2025 § 60
770/00.00.00/2024

Valmistelija

Hallintojohtaja Elina Amnell-Holzhäuser

Alue- ja kuntavaalien vaalipäivä on sunnuntai 13.4.2025.
Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 2.–8.4.2025 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin).

Kunnilla ei ole velvollisuutta vaalimainonnan järjestämiseen. Vaalimainospaikkojen ylläpito, sijainnit ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain. Loviisan kaupunki on aikaisemmissa vaaleissa tarjonnut puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulistoiden esillepanoon maksutta niille varatuissa telineissä. Kaupungin omistamissa ja pystyttämässä vaalimainostelineissä on annettu kullekin vaaleihin osallistuvalla puolueella, yhteislistalla ja valitsijayhdistykselle yksi mainospaikka.

Suomen Kuntaliitto ry on yleiskirjeessään (9/2024, 23.9.2024) antanut vaalimainontaan liittyviä suosituksia. Kuntaliitto suosittelee, että alue- ja kuntavaalien ulkomainonta kunnan luvanvaraisilla alueilla aloitetaan viikkoa ennen ennakkoäänestyksen alkua, eli keskiviikkona 26.3.2025.

Mainoksen sijoittamiselle tarvitaan maanomistajan/-haltijan suostumus. Kaupunki ei voi määrätä muiden kuin omistuksessaan ja hallinnassaan olevien alueiden vaalimainontapaikoista.

Loviisan kaupunki on viime vaaleissa asettanut vaalimainostelineet seuraaviin paikkoihin eri puolille kaupunkia:

1. Veckasintie (Torsby)
2. Lurensintie (Kuggom)
3. Frimansintie (Isnäs)
4. Suurpellontie (Koskenkylä)
5. Kartanontie (Sävträsk, Liljendalgården)
6. Aleksanterinkatu (keskusta, tori)
7. Kuningattarenkatu (keskusta, tori)
8. Valkolammentie (Valko)
9. Puistokuja (Ruotsinpyhtään kirkonkylä)
10. Keskustie 2 / Tavastantie (Tesjoki)

Kartta vaalimainostelineiden sijaintipaikoista esitetään liitteessä.

Kunnan vaalimainoskehikkojen sijoittelussa kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilan sijainti, luettuna vasemmalta oikealle, tulisi määräytyä samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä.

Vaalimainostelineissä varataan yksi tila kullekin ehdokkaan asettaneelle ryhmälle. Julistetilan sijainti määräytyy ehdokaslistojen yhdistelmän mukaisessa järjestyksessä lukien vasemmalta oikealle. Mikäli tiloja jää vapaaksi, keskusvaalilautakunta voi käyttää niitä yleiseen vaalitiedottamiseen. Mainoksille varataan tilaa telineestä yksi ruutu per ryhmä per vaali.

Kummankin vaalin mainostelineet esitetään sijoitettavan samoihin paikkoihin, mutta kuitenkin siten, että äänestäjille erottuu selvästi erillisinä kunkin vaalin mainostelineet.

Vaalilain säännösten johdosta vasta 5.3.2025 on tiedossa, kuinka monta puoluetta ja valitsijayhdistystä asettaa ehdokkaita ja siten se, kuinka monta vaalimainostelinettä yhteen paikkaan tulee. Jos telineiden määrä on suuri, on mahdollista, että johonkin nyt esitettävään paikkaan telineet eivät mahdu sijoitettaviksi riittävän selkeällä tavalla ja liikenne- ja muut olosuhteet huomioiden. Em. syystä esitetään, että kaupunginhallitus siirtää keskusvaalilautakunnan sihteerille tai hänen sijaisenaan toimivalle, päättää tarvittaessa vaalimainostelineiden sijainnit tästä päätöksestä poikkeavalla tavalla siinä tapauksessa, että telineiden sijoittelu ei ole mahdollinen tässä päätöksessä määritellyllä tavalla.

Alue- ja kuntavaaleihin liittyvän ulkomainonnan aloittamisen ajankohta sekä vaalien ulkomainonnasta Loviisan kaupungissa vastaavien henkilöiden nimet ja yhteystiedot saatetaan vaaleihin osallistuvien puolueiden, yhteislistojen ja valitsijayhdistysten tietoon. Esimerkiksi puolueiden kohdalla ilmoitus tehdään niiden paikallisosastoille.

Vaalimainonnan tapoihin ja sisältöihin sovelletaan vaalilakia sekä soveltuvilta osin muuta lainsäädäntöä, kuten sananvapauslakia, kokoontumislakia ja järjestyslakia. Vaalilain mukaan yleisellä ennakkoäänestyspaikalla tai vaalipäivän äänestyspaikalla taikka niiden välittömässä läheisyydessä ei saa äänestysaikana pitää puheita, julkipanna tai jakaa painettuja tai kirjoitettuja kehoituksia eikä muutoinkaan vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen (vaalilaki 56 §, 72 §). Tämä tarkoittaa muun ohella sitä, että vaalimainoksia ei tule asettaa ennakkoäänestyspaikkojen tai äänestyspaikkojen läheisyyteen niin, että niiden voidaan katsoa vaikuttavan äänestäjän valintaan. Vaalimainosten ei siten esimerkiksi tule näkyä vaalihuoneistoon tai sen sisäänkäynnille.

Vaalimainonnassa on lisäksi otettava huomioon järjestyslain 6. §:ssä ja tieliikennelain 73. §:ssä säädetyt kiellot. Yleistä järjestystä tai turvallisuutta vaarantavan häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty. Tielle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa asettaa kilpeä, merkintää tai laitetta, joka voidaan sekoittaa liikenteenohjauslaitteeseen tai joka voi heikentää sen näkyvyyttä tai tehokkuutta, häikäistä tienkäyttäjää tai häiritä heidän tarkkaavaisuuttaan.

Tienvarsimainontaa ja -ilmoittelua koskevat liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 52. ja 52. a §. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on antanut määräyksen tienvarsimainonnasta ja -ilmoittelusta. Traficom ohjeistaa vaalimainontaa maanteiden varsilla ja asemakaava-alueiden ulkopuolella sekä asemakaava-alueella alueidenkäyttölain 83. §:n 4. momentissa tarkoitetulla liikennealueella, esimerkiksi kuntien taajamien läpi menevien maanteiden varrella (valtion liikenneväylien varrella). Tilapäisiä vaalimainoksia saa pystyttää tien varsille aikaisintaan kuukausi ennen vaalipäivää ja ne tulee kerätä pois viimeistään viikon kuluttua vaalin päättymisestä.

Kaupungin keskustassa vaalimainoksia saa pystyttää torille ainoastaan kaupungin asettamiin telineisiin torin itä- ja länsipuolella. Raatihuoneen luona vaalimainonta on kielletty Mannerheiminkadulla alueella, joka rajoittuu Aleksanterinkadun ja Kuningattarekadun noin 40 metrin osuudella Mannerheiminkadusta. Vaalimainonta on kielletty myös

asiakaspalvelutoimisto Lovinon välittömässä läheisyydessä Mariankadulla ja Karlskronanbulevardilla.

Kaupunki ei vastaa vaalimainosten asettamisesta nähtävillä tai mainosten ylläpidosta, vaan nämä toimenpiteet ovat kunkin mainostilaa saaneen vastuulla.

Kaupunki on oikeutettu siirtämään telineisiin virheellisesti asetetun mainoksen.

Nauloja ja nitomakoneita ei saa käyttää vaalimainoksia kiinnitettäessä kasvavaan puuhun.

Mainostaminen kaupungin asettamissa vaalijulistetelineissä ei merkitse niin sanottua vapaan mainonnan rajoittamista.

Kaupunki poistaa asettamansa vaalitelinet viipymättä vaalien jälkeen.

Yhteyshenkilönä ulkomainontaa koskevissa asioissa toimii Jim Maukkonen, puh. 0400 714 020, ja muissa vaaleja koskevissa asioissa keskusvaalilautakunnan sihteeri Elina Amnell-Holzhäuser, puh. 0440 555 216, ja vaaliassistentti Cecilia Soininen, puh. 0400 972 242.

Liite

Kartta kaupungin vaalijulistetelineiden paikoista

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Tomas Björkroth

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta, että:

- vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien ulkomainonta saadaan aloittaa kaupungin omistamilla ja hallitsemilla alueilla 26.3.2025
- vaalimainokset tulee asettaa kaupungin osoittamiin telineisiin/kehikkoihin, joiden sijaintipaikat ilmenevät liitteenä olevasta kartasta.
- Vaalimainospaikat telineissä vasemmalta oikealle määräytyvät sen järjestyksen mukaan, johon puolueet, valitsijayhdistykset tai yhteislistat on määrätty ehdokaslistojen yhdistelmään.
- Vaalimainostilaa ei saa luovuttaa toiselle. Ko. tilaan saa asettaa vain sen vaalin vaalimainoksia, jota varten tila on luovutettu.
- asettajan tulee poistaa telineisiin asettamansa vaalimainokset välittömästi vaalien päättymisen jälkeen ja palauttaa taustalevyt kaupungin varikolle.

Kaupunginhallitus päättää siirtää toimivallan keskusvaalilautakunnan sihteerille tai hänen sijaisenaan toimivalle, päättää tarvittaessa vaalimainostelineiden sijainnit tästä päätöksestä poikkeavalla tavalla, mikäli telineiden sijoittelu tässä päätöksessä määritellyllä tavalla ei ole mahdollista huomioon ottaen tarvittavien telineiden määrä ja liikenne- ja muut olosuhteet. Mahdollisuuksien mukaan telineiden sijaintien tulee tässäkin tapauksessa olla mahdollisimman lähellä nyt määriteltäviä paikkoja

Päätös

Päätös ehdotuksen mukainen.